

mænd og politikere. Så begynder systemet rent planlægningsmæssigt at blive selvkørende i meget høj grad, så formindskes dialogen, så formindskes den politiske vurdering, og så formindskes fortolkningen af tingene.

Og når vi når op til det næste niveau, når det er blandet ind, nemlig styrelsen hos ministeren, bliver systemet næsten helt selvkørende, og det synes jeg er et problem. Lad os prøve at forestille os, om LEGO i Billund og Danfoss på Als kunne være opstået efter vedtagelsen af den planlov, vi har i dag. Det kunne de ikke, de ville ikke have eksisteret. Den smedemester på Als, som voksede ved lidt knopskydning, ville være blevet stoppet undervejs, og legetøjsfabrikken i Billund, der voksede ved knopskydning, ville også være blevet stoppet undervejs. Der havde kun været en meget lille chance for, at de iværksættere havde rykket tingene op med rod og var flyttet ind til et udlagt område, så sagerne havde nok ikke udviklet sig.

Jeg vil dog gerne understrege, at når jeg siger de ting, er det ikke, fordi vi ønsker et liberalistisk Klondyke, hvor alle kan gøre alt i enhver situation; det er ikke det, det handler om. Men vi må på en eller anden måde prøve at finde en løsning, så vi ved hjælp af planlovene sørger for, at tingene ikke bliver selvkørende.

Vi har eksempler på, at noget, som man søger om, måske tager 2½ år at behandle, og at udviklingen i mellemtiden har været sådan, at når tilladelsen endelig kommer efter 2½ år, er der kommet nye opfindelser eller nye udviklinger, som gør, at man egentlig ikke burde gennemføre det, som man lige har fået tilladelse til, men egentlig burde starte forfra, fordi der nu er en anden løsning, som er bedre. Men problemet er, at det gør man ikke, for så skal man starte forfra og tage en ny omgang. Og det vil sige, at der engang imellem bliver truffet nogle beslutninger, som ikke er heldige, fordi lovene har den enormt selvkørende virkning.

Men som sagt understreger jeg, at jeg meget gerne vil nuancere det her, for det er altså ikke et spørgsmål om, at vi bare skal give los. Selvfølgelig skal vi ikke det. Og når det gælder om at styre tingene miljømæssigt osv., skal vi selvfølgelig heller ikke have alle mulige småkommuner til selv at tage stilling til, om der er et problem, for vi ved jo godt, at i små samfund, hvor man skal holde lidt fast på hinanden, og hvor man møder hinanden i Brugsen, er man ikke så god til at sige nej til hinanden osv. Men det er et andet problem, som også ligger i kon-

trolfunktionen, og det tror jeg egentlig ligger meget godt lidt højere oppe i systemet, for ellers kan jeg ikke rigtig få sagt nej til min moster.

Vibeke Peschardt (RV):

Ja, jeg kunne jo godt finde på at sige, at hr. Ebbe Kalnæs måske snakkede for sin syge moster, men det gør han jo nok ikke. Men jeg vil sige, at hvis det her forslag bliver gennemført, vil det ærlig talt være den rene ruin for det åbne land. Så stærkt bliver jeg altså nødt til at sige det.

Nu følger jeg ikke helt nøjagtigt, hvad der foregår i Naturklagenævnet, men der kommer jo immervæk nogle sager engang imellem, som viser noget om, hvor galt det kan gå.

Vi er ikke tilhængere af det her, og jeg tror, jeg vil dreje debatten – hvis vi nu kan tage mere af den i dag – hen i retning af, hvorfor vi overhovedet har en planlovgivning:

Jamen se dog på, hvordan Danmark udviklede sig, da vi ikke havde en planlovgivning, i 1960'erne, da pengene begyndte at strømme ind i samfundet, og hvor man for første gang prøvede at stramme det op gennem jordlovene, som jo faldt ved en folkeafstemning i 1964! Prøv at se, hvordan den jyske vestkyst ser ud på store strækninger, og hvordan kun ganske enkelte kommuner har formået ved en ordentlig planlægning at få det til at se nogenlunde ordentligt ud i dag! Det samme ville ske, hvis man gav los her.

Vi kan ikke støtte det her forslag.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne sige til fru Vibeke Peschardt, at jeg sagde jo ikke, at vi bare skulle lade alting køre. Men det, jeg gerne vil prøve at understrege, er, at vi jo alle sammen ved, at der er sager rundt omkring, som bliver afgjort pr. automatik. Og vi står altså med lovgivning af forskellig art, hvor der kan være nogle fornuftige beslutninger i at flytte grænser og i at give lov til noget. Og det kan altså ikke hjælpe noget: Vi sidder som politikere og som repræsentanter for vælgerne for at sikre, at tingene går rigtigt til, og vi skal både vurdere og fortolke politisk, og vi er ikke i stand til at skrive love, som kan køre af sig selv i al evighed.

(Kort bemærkning).

Vibeke Peschardt (RV):

Hr. Ebbe Kalnæs må undskyldte: Det var bare en lidt hurtig bemærkning, som jeg ikke kunne